

VÁLLALKOZÓ CSALÁDANYÁK 0.8

javaslat a gyermeket nevelő anyák vállalkozóvá válásának és
vállalkozásaik megerősítésének támogatására

A **kisgyermeket nevelő családok** mindennapi életének megszervezése komoly feladat elé állítja a szülőket. Ebben az életszakaszban **felerősödik az igény a rugalmasabb munkavégzésre**, az anyák pedig olyan családbarát szolgáltatások iránti - a meglévő piaci szereplők által gyakran ki nem elégített – igényekkel szembesülnek, amelyek üzleti alapú megszervezésével saját és más családok élethelyzetén is jelentős mértékben tudnak javítani. A kisgyermeket nevelő családanyák sajátos helyzete tehát egyszerre kényszeríti a rugalmas munkavégzés megoldásainak keresésére, s ezzel párhuzamosan **fel is kínál új piaci lehetőségeket**. Napjainkban a **családanyák vállalkozóvá válása** kevésbé járt út, holott ennek ösztönzése révén, a vállalkozásindításhoz szükséges tudás fejlesztésével, a bátorító környezet megteremtésével **hozzájárulhatunk Magyarország családbaráttá válásához**. A családanyák vállalkozóvá válása növelheti a foglalkoztatási szintet, erősítheti a gyermekvállalási kedvet és a sajátos női értékekkel (együttműködés, bizalom) javíthatja a magyar vállalkozói kultúra minőségét. A családanyák vállalkozásalapításának és meglévő vállalkozásaik fejlesztésének támogatására **azért van szükség**, mert:

- a. a gyereket nevelő családok - más társadalmi helyzetben levő közösségeknél - **nehezebben teremtik elő a vállalkozásindításhoz szükséges erőforrásokat**, mivel a gyermeknevelés és a családi otthon kialakítása jellemzően nagy kiadásokkal járó, gyakran eladósodást jelentő időszak a családi életútnak;
- b. a családi élet szervezése olyan erőfeszítéseket kíván (pl. az időbeosztás rugalmas megszervezésében), ami nagyban **megnehezíti annak a tudásnak az elsajátítását, ami a vállalkozás elindításához szükséges**, ill. annak a külső szakmai segítségnyújtásnak a megszerzését, ami a nehézségek leküzdéséhez szükséges;
- c. a sikeres cégvezetők, **vállalkozó családanyák életében a gyermekvállalás a vállalkozás visszafejlesztésével jár együtt**, ami társadalmi és üzleti szempontból az erőforrások nem hatékony felhasználását jelenti.

Amennyiben a magyar társadalom számít a **családanyák kreativitásából** fakadó és a vállalkozások működtetésében megnyilvánuló energiákra, úgy a.) **tőketámogatást** és b.) **szakmai mentorálást** kell biztosítani a vállalkozásindítás és -fejlesztés időszakában. Sajátosan a családanyákat megcélzó konstrukciók kialakítására azért van szükség, mert egyrészt így az anyák megszólítását, bevonását **külön intézményrendszer segítheti, amely figyelembe veszi az élethelyzetből fakadó sajátos szükségleteket**, másrészt pedig az anyák gyermeknevelő, családszervező munkájának fontos pozitív társadalmi externáliái vannak, ami indokolja a más társadalmi csoportoknál biztosítottnál jobb kondíciókkal történő támogatást. A támogatási konstrukciók eredményes beindítása után – a tapasztalatok feldolgozását követően – **megfontolásra érdemes lehet a családanyák vállalkozásaira vonatkozó egyedi adózási és ügyintézési (adminisztrációs) konstrukció** (pl. vállalkozásindítás időszakában kedvezményes kiadói forma) **kialakítása**.

* * *

Javaslatunkat a közelmúltban elvégzett két jelentős vizsgálat eredményeire alapozzuk, amelyeket a családpolitikai eszközök hatásairól és a nők vállalkozóvá válásának lehetőségeiről, illetve ezzel összefüggésben a gyermeknevelés és a munka összeegyeztetésének kérdéseiről folytattunk. A családpolitikai eszközök gyermekvállalási döntésekre gyakorolt hatásainak értékelése¹ a magyarországi családpolitikai eszközök gyermekvállalási döntésekre vonatkozó hatásait elemzi. A vizsgálat a 2000-2014-es évek családpolitikai beavatkozásainak összesített, illetve önálló hatását becsüli meg. Az eredmények arra mutatnak rá, hogy **az első és második gyermek vállalását jelentősen pozitívan befolyásolja az anya foglalkoztatása, a rugalmas munkaformák elérhetősége**.

A 2018 őszén indult iFEMPOWER elnevezésű, széles nemzetközi partnerségben megvalósuló Erasmus+ projekt keretében készült jelentés átfogó és aktuális képet nyújt a női vállalkozók európai helyzetéről.

¹ A kutatás az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőlete megbízásából készült. Készítették: Szabó-Morvai Ágnes, Balás Gábor, Bördős Katalin, Herczeg Bálint. Magyar nyelvű összefoglaló: http://hetfa.hu/wp-content/uploads/2019/07/csaladpolitikai-ertekeles_HETFA.pdf

A projekt kezdetén végzett kvalitatív kutatás célja az Európa különböző országaiban működő női vállalkozások jelentőségének feltárása és megértése volt. A kutatás² a női vállalkozók motivációira, az őket érő kihívásokra és az ezekre kifejlesztett stratégiákra, valamint a társadalomban betöltött szerepükre fókuszál, de a női vállalkozói programok által kidolgozott jó gyakorlatokkal és a nők vállalkozói tevékenységét támogató szakpolitikai irányelvekre vonatkozó általános elképzelésekkel is foglalkozik. A kutatás a munka és a magánélet egyensúlyának megteremtésére irányuló stratégiák széles skáláját vizsgálta: ezek a magánélet teljes hiányától és a családalapítás késleltetésétől, a családi segítség átmeneti bevonásán át, a háztartásban lévő munkamegosztás újragondolásáig terjedtek. Az **egyik legszélesebb körben alkalmazott stratégia szerint a vállalkozást a rugalmas és részmunkaidős munka egy formájaként kell felfogni, amely könnyebben összeegyeztethető az anyasággal.**

A **nők körében rendkívül gyakori a fokozatos vállalkozásalapítás:** kezdetben részmunkaidőben dolgoznak, és egyszerre hallgatók, alkalmazottak, vagy szülési szabadságon lévő édesanyák. Ezek a stratégiák speciális eseteket eredményeznek, elegendő biztonságot nyújtva a nőknek – az ún. „mompreneurs”-ok esetében ez különösképpen is igaz.

A kutatás rámutatott arra, hogy a vállalkozás a nők számára reális karrierúttá, a család és a munka összeegyeztetésének hatékony megoldási formájává vált. Több városban (Besztercebánya, Bécs, Budapest, stb.) folyik hosszabb-rövidebb ideje program kiemelten az anya-vállalkozók képzésére, mentorálására, segítve munkaerőpiaci és gazdasági reintegrációjukat.

Vizsgálataink eredményei alapján fogalmazódott meg az a javaslat, mely szerint **a nők munkaerőpiaci helyzetét, a gyermekvállalás és a karrier megvalósítását hatékonyan segíthetik a vállalkozóvá válást célzó támogatások,** célszerű lehet ezeknek az intézkedéseknek a támogatási rendszerbe történő beillesztése.

A javasolt támogatási rendszer két fő elemből áll: egy alapvetően **viszsa nem térítendő (VNT) típusú tőkéből, és konvertálható hitelből álló forrásból,** illetve a vállalkozóvá válást elősegítő **képzési és mentorálási programból.** A finanszírozás típusát a magvető vagy növekedési fázisban lévő KKV-k igényeinek megfelelően differenciáltuk.

* * *

Jelen javaslatunkat **gondolatébresztőnek és vitaanyagnak szántuk** (ezért is a 0.8 változat-megjelölés), s arra hívjuk a családanyák vállalkozásindításával velünk együtt gondolkodni akarókat, csiszoljuk együtt megvalósíthatóvá és eredményessé e felvetéseket.

² A kutatási jelentés összefoglalja az iFEMPOWER projekt hét résztvevő országában (Magyarország, Románia, Ausztria, Németország, Spanyolország, Portugália és Izland) végzett összehasonlító szociológiai tanulmány eredményeit. A projekt kezdetén végzett kvalitatív kutatás célja az Európa különböző országaiban működő női vállalkozások jelentőségének feltárása és megértése volt. A jelentés átfogó és aktuális képet nyújt a női vállalkozók európai helyzetéről. Angol nyelvű kutatási jelentés: https://ifempower.eu/wp-content/uploads/2019/05/00_ifempower_intellectual-output_1_FINAL_0520-1.pdf

1. Új támogatási formák a családtámogatási rendszer kiegészítésére, a családanyák vállalkozóvá válásának elősegítésére

Az Európai Szociális Alap (ESZA) a pénzügyi és üzlettámogatási szolgáltatásokra kiterjedő támogatási eszközökön keresztül ösztönzi a vállalkozói tevékenységet. Célzott támogatást kaphatnak a vállalkozói lét szempontjából alulképviselet és hátrányos helyzetű csoportok tagjai, így például a női vállalkozók.

A magyarországi családtámogatási rendszer jelenlegi elemei elsősorban a gyermekek megszületését követő első évek ellátásaira, a családok anyagi helyzetének javítására, illetve a lakhatási körülmények javítására koncentrálnak. Lényeges elem ugyanakkor, hogy azok az intézkedések is növelik a gyermekvállalási kedvet, amelyek a nők szülést követő munkapiaci visszatérésének esélyeit javítják.

Az alkalmazotti létbe történő visszatérés támogatására számos intézkedés született, a jelenlegi munkaerő-piaci helyzet is segíti ezt a folyamatot, azonban az anyák egy jelentős része a gyerekvállalást követően más utat keres, és – amennyiben lehetősége kínálkozik – vállalkozóként szeretné tovább építeni a karrierjét, rugalmasabban összehangolva a gyereknevelés és a munka feladatait. A digitalizáció terjedésével erre a korábbinál nagyobb lehetőségek adódnak, azaz a lakóhely gazdasági erejétől egyre inkább függetlenül tudnak versenyképes vállalkozásokat indítani a gyermekükkel otthon lévő anyák.

A családanyák vállalkozásainak támogatása jelentős szegmens részére jelentheti a gyerekvállalás mellett a karriercélok megvalósítását, valamint munkaerőpiaci reintegrációjukat, ill. a vállalkozó anyákban rejlő gazdasági potenciál kiaknázását.

Az anyavállalkozók munkájának ösztönzése érdekében két új támogatási forma bevezetését javasoljuk:

Finanszírozás

a/ De minimis támogatás családanyák vállalkozásainak indításához

A program célja	A gyermeknevelés kezdeti időszakát követően a munkavállalók/vállalkozók világába visszatérni kívánó, <u>legalább egy gyermeket</u> nevelő, 25-50 év közötti nők számára kínál lehetőséget vállalkozási céljaik megvalósítására, az anyaság és a munka összeegyeztetése mellett. A konstrukció azokat segíti, akik legkisebb gyermeke még nem töltötte be a 8. életévét. A program legfontosabb célja a kisgyermeket nevelő nők felkészítése saját vállalkozásuk indítására, üzleti tervük kialakításához nyújtott ismeret- és készségfejlesztéssel, a jóváhagyott üzleti terv alapján indított vállalkozásuk tőketámogatásával, konvertálható hitellel. A vállalkozásindításhoz és –fejlesztéshez képzés és mentorálás biztosítása a támogatásban részesülő nők részére.
Támogatás formája	A program tőketámogatásból és konvertálható hitelből, illetve az üzleti terv elkészítésének szakmai támogatásából és képzésből áll.
Támogatás összege	legfeljebb 10.000.000 Ft összegű vissza nem térítendő tőketámogatás legfeljebb 10.000.000 Ft összegű konvertálható hitel
Támogatás felhasználása	A végső kedvezményezett vállalkozás részére eszközvásárlás, bérköltség, valamint a vállalkozás indításához szükséges egyéb tevékenységek finanszírozására használható fel.
Jogcím	1407/2013/EU bizottsági rendelet ((255/2014 (X. 10.) Korm. rendelet) szerinti csekély összegű támogatás A támogatás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül, és kizárólag csekély összegű (de minimis) támogatásként nyújtható a támogatott vállalkozások részére a TVI jóváhagyását követően.
Fenntartási időszak	3 év

b/ Magasabb összegű tőkeprogram családanyák vállalkozásainak továbbfejlesztésére

A program célja	A <u>legalább egy 14 évesnél fiatalabb gyermeket</u> nevelő, 25-50 év közötti nők számára kínál lehetőséget a többségi tulajdonukban levő vállalkozás továbbfejlesztésére. A program célja azoknak a legalább 1 főt foglalkoztató vállalkozásoknak a fejlesztése, melyeket gyermeket nevelő anyák irányítanak. A tulajdonos-menedzser feladatok elvégzése és a gyermeknevelés feladatainak összehangolása komoly kihívás elé állítja az üzletasszonyokat, ami gyakran a vállalkozási tevékenység leépítésében nyer megoldást. A támogatási konstrukció ennek a nehéz üzleti helyzetnek a megoldására, ill. az üzleti életbe történő intenzív visszatérésre biztosít lehetőséget.
Támogatás formája	A program elemei: tőke és konvertálható tulajdonosi kölcsön, illetve mentorálás és továbbképzés.
Finanszírozás összege	10.000.000 – 100.000.000 Ft összegű tőke és konvertálható tulajdonosi kölcsön
Támogatás felhasználása	A végső kedvezményezett vállalkozás részére eszközvásárlás, bérköltség, valamint a vállalkozás fejlesztéséhez szükséges egyéb tevékenységek finanszírozására használható fel.
Jogcím	200.000 euró összeg erejéig 1407/2013/EU bizottsági rendelet ((255/2014 (X. 10.) Korm. rendelet) szerinti csekély összegű támogatás 200.000 euró összeget meghaladó igény esetén kockázati tőkeprogram keretében ÁCSR 22. (a 255/2014 (X. 10.) Korm. rendelet szerinti „Induló vállalkozásnak nyújtott támogatás” 42-46. §), illetve ÁCSR 17, 19, 25. stb.
Fenntartási időszak	5-7 év

A két javasolt támogatási konstrukció közül először a kisebb összegű, de minimis jellegű célszerű elindítani, majd annak működési tapasztalatai alapján indokolt a nagyobb tőkeprogram konstrukciójának finomhangolása.

Képzés és mentorálás a programokban részt vevő vállalkozó családanyák részére

A téma kutatási eredményei arra világítanak rá, hogy a különböző képzési, és mentorprogramok (pl. üzleti terv készítése) szükségesek a női vállalkozások indulásához, illetve későbbi növekedésükhöz. Az általános, vállalkozással kapcsolatos ismeretek átadásán túlmenően a vállalkozás indításához és sikeres növeléséhez nagy szükség van a puha és kemény készségek fejlesztésére, szerepminták bemutatására és követésére, a lehetséges kudarcok kiküszöbölését lehetővé tévő stratégiák kifejlesztésére.

Ezek mentén azt javasoljuk, hogy a pénzügyi eszközök mellé fontos társítani a kismamák és gyermekes anyák szabadidejéhez igazított csoportmunkán (legfeljebb 15 fő részvételével) és problémamegoldáson alapuló tréninget (szakmailag vagy területileg szerveződő „virtuális” inkubátorházak keretében), valamint vállalkozás elindítását követően is megvalósuló, személyre szabott mentorprogramot, ahol a mentorok is motiváltak az eredményes munkára.

2. A VÁLLALKOZÓ CSALÁDANYÁK koncepció beillesztése a családtámogatási rendszer bővítésébe

Az elmúlt években kidolgozott és továbbfejlesztett hazai családtámogatási rendszer tartalmaz olyan elemeket, amely az anyák munkaerőpiaci visszailleszkedését segíti elő, ugyanakkor kevés az olyan jellegű intézkedés, amely az anyák vállalkozóvá válását, a gyerekneveléshez jobban illeszkedő vállalkozói életmód kialakítását segítené elő.

A vállalkozásindítás, „momprenurship” stratégia egyfajta kísérlet a gyermekes nőket érő, elsősorban a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtésével kapcsolatos kihívások kezelésére. Mivel ez a fogalom még kialakulóban van, nincs egy jól meghatározott definíciója a szakirodalomban. A legtöbb szakértő azonban egyetért abban, hogy azok a kisgyermekes anyák tekinthetők

mompreneurnek, akik az alkalmazotti státusból önfoglalkoztatásra, vagy vállalkozói létre váltottak, így próbálva a munkát és a gyermeknevelést minél jobban összeegyeztetni.

A vállalkozás indításának jelenleg egyik legnagyobb korlátja a szükséges tőke megszerzése. A vállalkozások indításakor, illetve bővítésének tervezésekor a női alapítók, tulajdonosok vissza nem térítendő pénzügyi támogatásban reménykednek. A vázolt támogatási rendszer alternatívát kínálhat a gyereket vállaló nők számára a család és a karrier összeegyeztetésére, a saját karrier/életút és anyagi biztonság kialakítására.

A születések száma Magyarországon 2018-ban 89.800 fő volt, így feltételezhetjük, hogy egy időszakban mintegy 250-300 ezer nő nevel három évnél fiatalabb gyermeket. Magyarországon a háztartások száma 2018-ban 4 millió 136 ezer volt. Ebből közel 60%-ot tett ki a családos háztartások száma, viszont csak ezek fele nevelt gyermeket (1 millió 240 ezer háztartás). A magyarországi vállalkozók között 28,1% a nők aránya. A Global Entrepreneurship Monitor 2016-os, Magyarországra vonatkozó felmérési eredményei alapján a gyermeket nevelő nők körében 2-3 százaléka becsüljük azok arányát, akik a vállalkozói lét iránt érdeklődnek vagy már tulajdonos-vállalkozók, így feltételezhetően mintegy 40-80 ezerre tehető a program keretében elérhető nők száma.

3. A VÁLLALKOZÓ CSALÁDANYÁK koncepció illeszkedése az új KKV stratégiához és néhány kapcsolódó fejlesztési program

Az új KKV stratégia foglalkozik a hátrányos helyzetű nők vállalkozási tevékenységének támogatási lehetőségeivel, a javasolt intézkedések illeszkednek a stratégia által kijelölt irányokhoz.

A dokumentum az alábbi konkrét intézkedéseket tartalmazza (forrás: KKV stratégia tervezete):

Speciális vállalkozói csoportok vállalkozói képességeinek erősítése

Az intézkedés a fiatal vállalkozók, női vállalkozók, munkanélküliek, és szegregált környezetben élők vállalkozásának elindításának, és hátrányos kistérségekben működő vállalkozások működésének és fejlesztésének támogatására irányul. Mentorálással, tudásátadással, és tanácsadással támogatják ezeket a szervezeteket.

Felelős: ITM Gazdaságstratégiáért és Szabályozásért Felelős Államtitkárság, Gazdaságfejlesztésért Felelős Helyettes Államtitkárság

A vállalkozói szellemű oktatás fejlesztése Magyarországon

Az intézkedés keretében megvizsgálják a vállalkozói kompetenciafejlesztés érdekében tett intézkedések hatásait, összegyűjtik a jó tapasztalatokat és fejlesztési javaslatot dolgoznak ki. Cél, hogy a köznevelésben tanulók megszerezhessék az alapvető vállalkozói kompetenciákat, továbbá fejleszteni a felsőoktatásban a hallgatók számára elérhető transzverzális készségek és a vállalkozói ismeretek oktatási/képzési lehetőségeit.

Felelős: EMMI Oktatásért Felelős Államtitkárság

Országos Vállalkozói Mentorprogram

A kormány új kkv-stratégiájának fontos eleme a vállalkozói mentorprogram, amelyet az ITM az MKIK-val és a SEED alapítvánnyal közösen valósít meg. A program célja, hogy a növekedést elérni akaró vállalkozásokat segítsék, köztük a női, a fiatal és a generációváltás előtt álló vállalkozásokat.

A Mentorprogram során országosan elérhetővé válik egy tapasztalt vállalkozókból és szakemberekből álló mentorhálózat, amely személyes és szakmai mentorálást biztosít a kkv-k részére. A mentorálás célcsoportjai a legfeljebb 3 éve bejegyzett női mikro- és kisvállalkozások, fiatal vállalkozók, generációváltással szembenező vállalkozások, a külpiacra lépés előtt álló, vagy külpiaci részesedését, valamint a közvetlenül beszállítóvá válás előtt álló, vagy beszállítói részesedését növelni kívánó kkv-k. A mentorálás mellett a Program minden kkv számára elérhetővé tesz pénzügyi, vállalkozói ismeretek fejlesztésére irányuló képzést, e-learning tananyagokat, illetve konkrét pénzügyi tanácsadást. A Programot a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, a SEED Kisvállalkozás-fejlesztési Alapítvány és az Innovációs és Technológiai Minisztérium konzorciuma valósítja meg.

4. A családanyak vállalkozásindításának tervezett támogatásához hasonló hazai és külföldi konstrukciók

a/ Hazai jó gyakorlatok:

Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása GINOP 5.2.7-18

A program célja Magyarország kevésbé fejlett régióinak területén új egyéni, vagy mikro-vállalkozás indítását tervező, vállalkozói szemlélettel rendelkező, 18-30 év közötti fiatalok felkészítése saját vállalkozásuk indítására, üzleti tervük kialakításához nyújtott ismeret- és készségfejlesztéssel, a jóváhagyott üzleti terv alapján indított vállalkozásuk tőketámogatásával.

A program kiemelt projekt formában megvalósuló, továbbadott támogatási konstrukció.

Keretösszeg: 26.650.000.000 forint (GINOP)

Forrásösszetétel: ESZA

Költségvetési forrás

A program keretében 5200 fiatal kaphat támogatást újonnan alapított vállalkozás indításához, és első éves költségeinek fedezetére. A pályázóknak előzetesen a GINOP 5.1.8-17 programban kellett alapvető vállalkozói, pénzügyi, jogi és gazdálkodási ismereteket szerezniük.

Az egyes újonnan alapított vállalkozások részére továbbadott támogatás 4,5 millió forint lehet. A tőkejuttatás az önfoglalkoztatás, a vállalkozásban foglalkoztatott munkavállalók személyi jellegű ráfordításai, a támogatás 40%-a erejéig pedig a vállalkozás indításához szükséges egyéb költségek finanszírozására (eszközbeszerzés, bérleti díj, marketing és kommunikációs költségek) fordítható.

A továbbadott támogatás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül, és azt a támogatást igénylő kizárólag csekély összegű (de minimis) támogatásként [255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 7. § 23. pont] nyújthatja.

Álláskeresők vállalkozóvá válásának támogatása GINOP-5.1.10-18

A program célja Magyarország kevésbé fejlett régióinak területén új egyéni, vagy mikro-vállalkozás indítását tervező, vállalkozói szemlélettel rendelkező 30 év feletti személyek felkészítése saját vállalkozásuk indítására, üzleti tervük kialakításához nyújtott ismeret- és készségfejlesztéssel, a jóváhagyott üzleti terv alapján indított vállalkozásuk tőketámogatásával.

A program a GINOP-5.1.9-17 felhívás keretében felkészített álláskeresők által megalapított vállalkozások induló költségeik támogatását célozza.

A program kiemelt projekt formában megvalósuló, továbbadott támogatási konstrukció.

Keretösszeg: 13.350.000.000 forint (GINOP)
 Forrásösszetétel: ESZA
 Költségvetési forrás

Az egyes újonnan alapított vállalkozások részére továbbadott támogatás 4,57 millió forint lehet. A tőkejuttatás az önfoglalkoztatás, a vállalkozásban foglalkoztatott munkavállalók személyi jellegű ráfordításai, a támogatás 40%-a erejéig pedig a vállalkozás indításához szükséges egyéb költségek finanszírozására (eszközbeszerzés, bérleti díj, marketing és kommunikációs költségek) fordítható.

A továbbadott támogatás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül, és azt a támogatást igénylő kizárólag csekély összegű (de minimis) támogatásként [255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 7. § 23. pont] nyújthatja.

Egyéb ESZA forrásból megvalósuló vállalkozóvá válást támogató programok

A tőkejuttatást nyújtó programokon felül bérkiegészítő jellegű vállalkozóvá válási programok is elérhetők a Kormányhivatalok munkaügyi kirendeltségein keresztül. A TOP 5.1.1, TOP 5.1.2 és TOP 6.8.2 (foglalkoztatási paktum pályázatok), a GINOP 5.1.1 Út a munkaerőpiacra program és a GINOP 5.2.1. ifjúsági garancia program keretéből az induló vállalkozások számára – a vállalkozói ismereteket biztosító képzés sikeres elvégzését követően - 6 hónapon keresztül kaphatnak a minimálbérnek megfelelő bértámogatást a támogatottak, de emellett a támogatási forma mellett tőkejuttatás nem biztosított.

Hiventures Zrt. – StartupHER program

A 2019. március 8-án indított program a női vállalkozókat, innovatív vállalkozók női vezetőit, startupok női munkavállalóit célozta. A kiválasztott pályázókat a Women Startup Competition szakértői egy ingyenes, kétszer egy napos képzés keretében készítették fel a továbblépésre. A képzés végső célja az volt, hogy a folyamat végén a legjobb startupok elnyerjék a Hiventures 9 millió forint összegű inkubációs befektetését.

Az inkubációs befektetés egységesen 9 millió forint tőkét (törzstőke és tőketartalék) és 6 millió forint tagi kölcsönt biztosít KFI vállalkozások számára. A tőkéért cserébe 9%-os tulajdonrészt szerez a Hiventures.

A Hiventures célkitűzése elsősorban az volt, hogy a portfóliójába tartozó, nők által alapított és/vagy irányított vállalkozások arányát növelje. A kezdeményezés elindításakor a HV Zrt. portfóliójába tartozó 193 startupból mindösszesen 4 volt kizárólag női alapítású vállalkozás, a vegyes alapításúak száma pedig 56. A Hiventures által támogatott 532 cégalapítónak csupán 14%-át tették ki a nők.

SEED Kisvállalkozás Fejlesztési Alapítvány – DOBBANTÓ Program

DOBBANTÓ, BUDAPEST BANK – PÉNZÜGYEKRŐL NŐKNEK a Budapest Bank pénzügyi támogatásával létrejött program, amely a SEED Alapítvány 90 órás engedélyezett képzésén alapul. A Dobbantó képzésen nők sajátíthatják el a vállalkozás működtetéséhez szükséges alapvető ismereteket.

A program elsősorban tudást és információkat nyújt, közvetlen vállalkozásfejlesztési forrás nem áll rendelkezésre.

Vida Ágnes - Gazdagmami projekt

Nők vállalkozását segítő magántulajdonú kezdeményezés. Elsősorban internetes vállalkozások elindításához nyújt tanácsokat, e-tananyagokat, tanfolyamokat. Az alapító a témában több könyvet jelentetett meg, a Gazdagmami tanfolyamot 8.000 nő végezte el. Rendszeresen szerveznek vállalkozónői kerekasztalokat.

OFA - Kismama ösztöndíj pilot projekt

A kezdeményezés a GYES / GYED ellátásban részesülő édesanyákat célozza. A program képzési, továbbképzési céllal indul, annak érdekében, hogy a munkaerőpiacra visszatérést megkönnyítse, illetve a vállalkozóvá válást elősegítse. A program keretében a résztvevő kismamák ösztöndíjszerű támogatást kapnak a szakképzési centrumokban elvégezhető képzés időszaka alatt. A képzés sikeres elvégzése érdekében gyermekfelügyelet is biztosított.

b/ Nemzetközi példák:**Izlandi női vállalkozóknak nyújtott támogatások**

A nők igénybe vehetik az izlandi vállalkozóknak nyújtott támogatási rendszereket, különböző start-upokat segítő programokat, részt vehetnek „Business Admin” programokban, valamint versenyek és workshopok állnak rendelkezésükre.

Lényeges, hogy az országban léteznek **alapok, amelyek kifejezetten a nőket támogatják**, projektfinanszírozást nyújtva nekik.

Ausztria - nőknek nyújtott támogatási programok

Female Founders, osztrák start-uppereket és női vállalkozókat támogató szervezet, feladata a kapcsolatépítő rendezvények szervezése, workshopok, melyek a tudás helyett a készségekre összpontosítanak, lehetőséget és teret kínál a nők és a téma számára.

Austrian Angel Investors' Association, az osztrák angyalbefektetők szövetsége. Ők kezdeményezték az „Angelina projektet”, mely lehetőséget nyújt a nők számára, hogy kisebb összegeket befektessenek, és befektetési tőkéhez jussanak.

START-UP Nation, Románia

Vissza nem térítendő támogatás új alapítású gazdasági társaságok részére (IT, kreatív-, és szolgáltató ágazat, kereskedelem területén) 200.000 lej (mintegy 42.000 euró) összegben.

A program nem csak nők részére érhető el, ugyanakkor az összeg nagyságrendje, a támogatott tevékenységek megfelelnek azoknak a paramétereknek, amelyekben az Anyavállalkozók támogatása koncepció is elhelyezhető.

Végrehajtott programok:

Start-UP Nation 2017	7.176 támogatott vállalkozás
Start-UP Nation 2017-2019	10.000 támogatott vállalkozás
Start-UP Nation 2020	kíírása 2019 decemberében várható

Besztercebánya mompreneurs programja

A fő cél ez esetben a munka-család egyensúly megteremtésének elősegítése a mompreneur-öknek nyújtott szolgáltatásokon keresztül. Ezek magukba foglalják a képzést, coaching és mentorprogramot, szoros kapcsolatot kiépítve a leendő mompreneur-ök, és a régióban jelenleg is működő vállalkozók között.